

[Per Federspiel.]

er dansk statsborger og det godtgøres, at han på grund af sit statsborgerskab ikke vil kunne anlægge sag i det land, hvor han har bopæl, skal han kunne anlægge sag her i riget. Det løser i og for sig ikke problemet, hvis det er den anden ægtefælles forhold, der gør det umuligt for ham at anlægge sag andre steder.

Selv om man i almindelighed kan være tilhænger af anvendelsen af domicilprincippet, er det vel nok noget dristigt at sige, at den danske internationale privatret egentlig bygger på principper. Man kan sige, at i overvejende grad anvender vi domicilprincippet, men nogen egentlig principiel linje har der ikke været og bør der antagelig heller ikke være i disse bestemmelser.

Jeg skal ikke gå ind på enkeltheder, for i virkeligheden burde man gennemgå samtlige tilfælde, hvor bestemmelsen i § 448 d kunne anvendes, og alle de tilfælde af ægteskaber, hvor parterne har bopæl i forskellige lande. Dette vil bedre egne sig til at blive undersøgt i et udvalg.

Jeg kan tiltræde den principielle ændring, at man ophæver kravet om statsborgerskab og indskrænker sig til at forlange bopæl i det specielle tilfælde, der her er tale om, men jeg vil dog mene, at man burde bevare den hidtidige § 448 d, der i praksis har fungeret så godt, som det har kunnet lade sig gøre med de begrænsninger, der altid vil være, når flere landes retssystemer støder sammen.

Jeg vil som sagt mene, at vi bør se nærmere på disse forhold i et udvalg, men i øvrigt kan jeg give mit partis tilslutning til en velvillig behandling af sagen.

Hanne Budtz: Der er allerede nu sket en grundig gennemgang af, hvad domicilprincippet og nationalitetsprincippet er. Jeg skal derfor blot kort sige, at det, som dette lovforslag er udtryk for, nemlig en udvidelse af adgangen til at anlægge ægteskabssager her i Danmark, ser jeg på med sympati. Der er stærkt behov herfor, måske ikke mindst når det drejer sig om kvinder, der er danske statsborgere, eller som har særlig tilknytning her til landet.

Jeg er også enig i, hvad det ærede medlem hr. Per Federspiel gav udtryk for, at det er

kedeligt, at der er nogle af de nugældende bestemmelser, der bortfalder med dette lovforslag. Det synes jeg man skal se nærmere på. Jeg vil endvidere gøre opmærksom på § 448 d, stk. 1, sidste punktum, hvor der står, at reglerne kan fraviges ved overenskomst med fremmed stat. Det er ikke noget nyt, det har også været tilfældet hidtil.

Der er imidlertid et forhold, jeg gerne vil have vi skal se nærmere på i udvalget. Jeg har oplevet, at det har været umuligt for en dansk kvinde, der var dansk statsborger, at anlægge sag her i landet, netop fordi vi havde en konvention med de andre nordiske lande og det derfor blev umådelig kompliceret og også kostbart for hende at få sin sag gennemført. Det er naturligvis et principspørgsmål; men jeg vil gerne have de nærmere virkninger belyst i et udvalg.

I øvrigt kan jeg tilsige velvillig medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Kirkegaard: Efter de oplysninger, som er givet ved lovforslagets fremsættelse, må jeg anse forslaget for at være velbegrundet, og jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om velvillig støtte.

Herluf Rasmussen: Mit parti finder lovforslaget rimeligt.

Grøndahl: Den nuværende § 448 d er vedtaget i 1922 og 1932, og efter den højtærede justitsministers oplysninger i bemærkningerne til lovforslaget bygger den på Haagerkonventionen af 12. juni 1902 om separation og skilsmisse, en konvention, som mærkelig nok aldrig er tiltrådt af Danmark. Der er nu kommet nordisk røre om spørgsmålet, men foreløbig er det kun Norge, der er på linje med os.

Jeg har også været opmærksom på, at der muligt i § 448 d, stk. 1, nr. 2, er en skønhedsfejl, som kan give anledning til misbrug. Måske har den højtærede justitsminister en udmærket begrundelse for, at nr. 2 er udformet, som det er, eller måske foreligger der en mangel, som bør afhjælpes.

Jeg vil nævne et konkret eksempel. En udlænding kommer her til landet for at søge separation eller skilsmisse og opdager hurtigt, at der dertil fordres bopæl her i landet i 2 år, og da vedkommende ikke har